

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**«ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО НАУКОВОГО
ПОШУКУ МОЛОДІ УКРАЇНИ»**

МАТЕРІАЛИ

**ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

26-27 ЧЕРВНЯ 2025 РОКУ

ЗАПОРІЖЖЯ – МЕЛІТОПОЛЬ, УКРАЇНА

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Рада молодих вчених при Запорізькій обласній державній адміністрації
Рада молодих вчених Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
Університет Генуї (Італія)
Університет Шеффілда (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної
Ірландії)
Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський» (Болгарія)
Університет Орхусу (Данія)
Eötvös Loránd Університет (Угорщина)
Інститут Союзу вчених Литви
Литовське наукове товариство
Центр неформального навчання VitaTiim (Естонія)

26–27 червня 2025 р.

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ
«ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО НАУКОВОГО
ПОШУКУ МОЛОДІ УКРАЇНИ»

26-27 June 2025

THE 3RD INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FOR STUDENTS AND YOUNG SCIENTISTS
“EUROPEAN INTEGRATION GUIDELINES OF INNOVATIVE RESEARCH
OF THE YOUTH OF UKRAINE”

Запоріжжя – Мелітополь, 2025

УДК 316.733:378.014.25:001.891(062.552)

*Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 19 від 30.06.2025 р.)*

Редакційна колегія:

Наталя ФАЛЬКО – ректор, доктор психологічних наук, професор.

Наталя ГЛЕБОВА – перший проректор, доктор соціологічних наук, професор.

Лариса ПОЛЯКОВА – проректор з наукової, інноваційної роботи та міжнародної співпраці, кандидат історичних наук, доцент.

Олександр КИРІЄНКО – голова Ради молодих вчених, старший викладач.

Ольга НЕГРІЙ – заступник голови Ради молодих вчених, асистент.

Ганна ТУТОВА – член Ради молодих вчених, асистент.

Олена ФЕДЮНІНА – член Ради молодих вчених, викладач-стажист.

Тетяна ГОНЧАР – помічник ректора.

Євроінтеграційні орієнтири інноваційного наукового пошуку молоді України: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Запоріжжя – Мелітополь, 26–27 червня 2025 р.). Запоріжжя: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2025. 263 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників конференції «Євроінтеграційні орієнтири інноваційного наукового пошуку молоді України», яка відбулася 26–27 червня 2025 р.

Збірник призначено для наукових працівників, студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів різних рівнів.

У тезах збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК

316.733:378.014.25:001.891(062.552)

© Авторський колектив, 2025

ЗМІСТ

ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	8
<i>Букиша М.</i> ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	8
<i>Пюрко В.</i> ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ	24
<i>Федюніна О.</i> ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК М'ЯКИХ НАВИЧОК	33
<i>Шевченко Г., Помазан Д.</i> ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	37
<i>Шериньова О.</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ МАЛОКОМПЛЕКТНОЇ ШКОЛИ: ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ	42
СУСПІЛЬНІ НАУКИ ВИКЛИКИ ДЕМОКРАТІЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ УЧАСТІ	46
<i>Андрющенко О.</i> РАШИЗМ: ІДЕОЛОГІЯ ДЕСТРУКЦІЇ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	46
<i>Вишневський О.</i> ВИКЛИКИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ: СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	52
<i>Оганян А., Бровко А.</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В КОНТЕКСТІ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ: ДОСВІД НІЖИНА	57
<i>Кірова Д.</i> ПАТРІОТИЗМ ТА ГРОМАДЯНСЬКА АКТИВНІСТЬ МОЛОДІ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ	61
ПРИРОДНИЧІ НАУКИ ТА ЕКОЛОГІЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ КОНТЕКСТІ	65
<i>Арабаджі-Тіпенко Л., Приходько А., Артьомова А.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	65
<i>Белов О., Непша О.</i> ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ЗАХОДИ ЩОДО ПОЛІПШЕННЯ СТАНУ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	72
<i>Вінніченко О., Непша О.</i> ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ ЗАЛЯГАННЯ ПІДЗЕМНИХ ВОД У МЕЖАХ ТЕРИТОРІЇ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	76
<i>Дорожко Г.</i> ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА СУЧАСНОМУ УРОЦІ ГЕОГРАФІЇ	80
<i>Єпіфанцев Д., Непша О.</i> ОСНОВНІ РИСИ ГЕОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	86
<i>Зеленов П.</i> БІОІНДИКАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТРАВ'ЯНОГО ПОКРИВУ ТА ҐРУНТОВОЇ МАКРОФАУНИ У МІСЬКОМУ ПАРКУ: КОМПЛЕМЕНТАРНІСТЬ ПІДХОДІВ	88
<i>Коваль Д., Непша О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ГЕОМОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ТЕРИТОРІЇ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	90
<i>Мешальніков І., Бєльчев Р.</i> ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РІЧОК ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	93
<i>Пюрко О., Яцко П., Адамська І.</i> ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ТРЕНДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРИРОДНИЧОЇ ГАЛУЗІ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ	97
<i>Ручій В., Тутова Г.</i> РОЛЬ РЕЛЬЄФУ У ФОРМУВАННІ ҐРУНТОВОГО РІЗНОМАНІТТЯ ЗАПЛАВНО-ТЕРАСОВИХ ЛАНДШАФТІВ ДОЛИНИ РІЧКИ ДНІПРО (НА ПРИКЛАДІ ДНІПРОВСЬКО-ОРИЛЬСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА)	105

<i>Сидоренко А., Мокруха Д.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ «СМАРАГДОВОЇ МЕРЕЖІ» В УКРАЇНІ.....	108
<i>Сіденко Є., Гришко С.</i> ВПЛИВ БОЙОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ НА РОДЮЧІСТЬ ҐРУНТІВ	113
<i>Фараджов М., Гришко С.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	117
<i>Цапенко М., Непша О.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВ «БІЛЯЇВСЬКИЙ ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ).....	121
<i>Гладій А.</i> ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ СУПРОВОДУ ВИКОНАННЯ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ УЧНЯМИ НА УРОКАХ ХІМІЇ.....	125
<i>Шапаренко М.</i> ЙОСИП ТАНАТАР – ФУНДАТОР УКРАЇНСЬКОЇ РУДНОЇ ШКОЛИ: ВІД ВІДКРИТТІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ НАУКОВИХ ЗВ’ЯЗКІВ	126
<i>Шепітько Д., Непша О.</i> ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РІЧКИ КАПУСТЯНКА (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ).....	129
<i>Zelenova V.</i> JOINT BIOINDICATIVE POTENTIAL OF VEGETATION AND SOIL ANIMALS AS A COMPREHENSIVE APPROACH TO ANTHROPOGENIC LIABILITY ASSESSMENT.....	132
ПСИХОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА І СОЦІАЛЬНА РОБОТА.....	134
<i>Базарна О.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	134
<i>Барліт Л.</i> РЕВНОЩІ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН.....	136
<i>Бульбін О., Осипенко В.</i> ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ В УРОЧНИЙ ТА ПОЗАУРОЧНИЙ ЧАС	139
<i>Варіна Г.</i> ПРОФЕСІЙНА СТІЙКІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА В УМОВАХ РОБОТИ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМИ СТАНАМИ НАСЕЛЕННЯ.....	143
<i>Гузєва І., Шевченко С.</i> ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ У ПІДХОДІ ТРАНЗАКЦІЙНОГО АНАЛІЗУ	152
<i>Демчик О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОГО МЕТОДУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ШВИДКІСНИХ ЗДІБНОСТЕЙ БІГУНІВ 10-12 РОКІВ НА КОРОТКІ ДИСТАНЦІЇ	157
<i>Золотарьова Н., Гузь Н.</i> ОСНОВНІ ЧИННИКИ ТА УМОВИ САМОРОЗВИТКУ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ.....	162
<i>Кожуріна Г.</i> ДІАГНОСТИКА ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ЇХ ПРОЯВУ У СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ	170
<i>Комарова І.</i> ПИСАНКАРСТВО ЯК АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНА ТЕХНІКА У ВІДНОВЛЕННІ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ ВІД ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ.....	173
<i>Кравченко Р.</i> ВОЛЕЙБОЛ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ШКОЛЯРІВ ..	178
<i>Кушнір Д.</i> РОЗВИТОК ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	182
<i>Маслова М., Варіна Г.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ТА АДАПТАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ.....	185
<i>Милосердов О.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФІЛАКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПОЛЩЕЙСЬКИХ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	193
<i>Музика О.</i> РОЗВИТОК АСЕРТИВНОСТІ ТА ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.....	196

<i>Муха Л.</i> ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВПЛИВ ІГРАШКИ НА ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ В СТАНІ ГОСТРОГО ТА ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	201
<i>Олійник І., Олійник М.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ ТА СПОСОБІВ РЕАГУВАННЯ В КОНФЛІКТІ (НА ПРИКЛАДІ ДІВОЧОЇ ФУТБОЛЬНОЇ КОМАНДИ).....	204
<i>Петрів Р.</i> ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	208
<i>Полтавець Р., Непша О.</i> АПІТЕРАПІЯ ЯК НЕТРАДИЦІЙНА МЕТОДИКА ОЗДОРОВЛЕННЯ	213
<i>Самарська М.</i> АГРЕСИВНА КОМУНІКАЦІЯ В ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩІ, ЇЇ ПРИЧИНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ	216
<i>Сапога Л.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАННІ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ГЕОГРАФІЇ	220
<i>Соболев Д.</i> ПРОЄКТУВАННЯ ДІЛОВОЇ ГРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗДАТНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ В МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК.....	225
<i>Судніков Є.</i> РЕЗУЛЬТАТИ ФОРМУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІЦЕЇСТІВ У ЗАКЛАДАХ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ВІЙСЬКОВОГО ПРОФІЛЮ	231
<i>Христова Т., Леценко О.</i> ДИВЕРСИФІКАЦІЯ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ОСІБ З НЕДОСТАТНІСТЮ ЗОВНІШНЬОГО ДИХАННЯ.....	235
<i>Христова Т., Томюк Д.</i> РОЛЬ ПРАВОВОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	239
<i>Христовою Д.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	244
<i>Шрамко В., Непша О.</i> ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	248
<i>Юдаєва П., Варіна Г.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ПРОКРАСТИНАЦІЇ У СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	253
<i>Нієбова А.</i> DIAGNOSTICS OF THE FEATURES OF SEXUAL-GENDER AWARENESS OF MODER YOUTH OF UKRAINE	260

Олена ФЕДЮНІНА

аспірант, викладач-стажист
кафедри української філології та
зарубіжної літератури
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК М'ЯКИХ НАВИЧОК

Сучасна система вищої освіти України перебуває в активному процесі трансформації, зумовленому не лише внутрішніми викликами, такими як реформа освітнього законодавства, цифровізація, зміни парадигми педагогічної підготовки, а й зовнішнім євроінтеграційним вектором розвитку, який передбачає гармонізацію української освіти зі стандартами Європейського Союзу. У цьому контексті все більшої ваги набувають не лише академічні результати, а й виховання громадян, здатних відповідально діяти у складному, динамічному світі, спираючись на спільні для європейського простору цінності [4, с. 90].

В умовах повномасштабної війни, що кардинально змінила гуманітарний ландшафт країни, а також під впливом глобалізаційних зрушень і цифрової революції, особливої актуальності набуває питання формування європейської ідентичності майбутніх фахівців. Зокрема, це стосується вчителів-філологів, які є не лише передавачами знань, а й формувачами світоглядних орієнтирів молодого покоління, посередниками між національною культурою та глобальними гуманістичними ідеалами. Саме вчитель української мови та літератури покликаний не лише розвивати мовно-комунікативну компетентність, а й плекати культуру діалогу, толерантність, цінність прав людини, готовність до міжкультурного взаєморозуміння – тобто ті якості, що складають сутність європейської ідентичності.

У цьому контексті важливим інструментом формування такої ідентичності

постає розвиток soft skills – м'яких навичок, що дозволяють реалізовувати особистісний потенціал у межах ціннісно зорієнтованої освіти. Йдеться не лише про вміння співпрацювати чи ефективно комунікувати, а про цілісне світоглядне налаштування на етичну взаємодію, активну громадянську позицію, критичне переосмислення інформації, емпатію, саморефлексію. Розвиток цих навичок дає змогу готувати педагогів, які зможуть стати лідерами освітніх змін і провідниками європейських цінностей у повсякденній професійній діяльності.

Європейська ідентичність, згідно з базовими документами Європейського Союзу, передбачає усвідомлення спільних цінностей, таких як повага до людської гідності, свобода, демократія, рівність, верховенство права, повага до прав людини [3, с. 25]. Формування цієї ідентичності в українському освітньому середовищі можливе через інтеграцію soft skills як частини компетентнісного підходу до навчання.

До ключових soft skills, що сприяють формуванню європейської ідентичності, належать:

1. Критичне мислення, яке дозволяє аналізувати інформацію, розрізняти факти та маніпуляції, формувати аргументовану громадянську позицію.

2. Емпатія та емоційний інтелект, що є підґрунтям для розвитку толерантності, недискримінаційного ставлення, поваги до культурної різноманітності.

3. Командна взаємодія та комунікативна компетентність, необхідні для конструктивного діалогу, участі у суспільному житті та демократичних процесах.

4. Інфомедійна грамотність, що забезпечує орієнтацію в сучасному інформаційному просторі, протидію пропаганді та дезінформації.

5. Гнучкість і відкритість до змін, які відповідають ідеї навчання впродовж життя – одній із ключових європейських освітніх парадигм.

У процесі підготовки майбутніх учителів-філологів важливо акцентувати не лише на предметних знаннях, а й на формуванні світоглядної основи, зорієнтованої на гуманістичні принципи. Використання інтерактивних методів

навчання, соціально-емоційного навчання (SEL), участь студентів у міжнародних проєктах і програмах академічної мобільності значно посилюють цей процес.

Формування soft skills у поєднанні з європейськими цінностями сприяє утвердженню нової освітньої культури, у центрі якої – особистість як громадянин демократичного суспільства, здатний до відповідального вибору та дії в ім'я спільного блага [6, с. 47].

Отже, soft skills відіграють ключову роль у формуванні європейської ідентичності в освітньому просторі України, адже саме завдяки м'яким навичкам відбувається не лише вдосконалення особистісних характеристик майбутнього вчителя, а й становлення його як носія демократичних цінностей, відкритого до міжкультурного діалогу та здатного до свідомого громадянського вибору. Розвинені soft skills — такі як критичне мислення, емоційна компетентність, комунікативна гнучкість, вміння працювати в команді, медіаграмотність і толерантність — забезпечують глибше та стійкіше засвоєння базових цінностей Європейського Союзу в професійній діяльності педагога.

У контексті підготовки майбутніх учителів української філології це особливо важливо, адже саме філолог виступає посередником між мовою як національним кодом і культурою як формою ідентичності. Через мовно-літературну освіту відбувається не лише трансляція знань, а й формування громадянської позиції, поваги до прав людини, розуміння ролі індивіда у збереженні миру, демократії та справедливості.

Інтеграція soft skills у підготовку педагогів української філології є необхідною умовою для гармонійного поєднання професійної компетентності з громадянською відповідальністю. Такий підхід дозволяє сформувати фахівця нового покоління — вчителя-лідера, який здатен не лише ефективно навчати, а й надихати, підтримувати молодь у критичних умовах сьогодення, сприяти її особистісному зростанню та інтеграції у спільний європейський простір.

У період відновлення та реформування освітньої системи в поствоєнній Україні розвиток soft skills набуває особливої ваги. Адже йдеться не лише про

підвищення якості освіти, а про закладання основ для сталого, демократичного, ціннісно орієнтованого суспільства. Саме тому інтеграція м'яких навичок у освітні програми, навчальні курси, педагогічну практику та позааудиторну діяльність має стати стратегічним пріоритетом для українських закладів вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. IREX Україна. (2021). *Розвиток інфомедійної грамотності як компонента soft skills в освіті*. Київ. <https://learnmedia.org.ua> (Аналітичні матеріали програми «Вивчай і розрізняй».)
2. OECD. (2019). *Future of Education and Skills 2030: OECD Learning Compass*. Paris: OECD Publishing. <https://www.oecd.org/education/2030-project/> (Модель розвитку навичок XXI століття, у тому числі ціннісних та soft skills у глобальному контексті.)
3. Базиль, Л. І. (2022). *Європейська ідентичність в умовах глобалізації: ціннісно-світоглядний вимір*. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія, (1), 22–28. <https://doi.org/10.17721/2523-4064.2022.1.3>
4. Коваленко, Н. І. (2020). *Підготовка вчителя-словесника в контексті європейських цінностей: концептуальні підходи*. Педагогічна освіта: теорія і практика, (29), 89–95. <https://pedosvit.org.ua>
5. Ткачук, О. С. (2023). *Soft skills як чинник професійної підготовки сучасного вчителя-філолога*. Освітологічний дискурс, (2), 94–102. <https://od.kubg.edu.ua>
6. Шаповалова, О. В. (2021). *Soft skills у контексті нової української школи: виклики та перспективи*. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки, (76), 112–117. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.76.25>
7. Шуліка, Л. М. (2019). *Європейські цінності в освітньому просторі України: методологія формування у майбутніх педагогів*. Освіта та розвиток обдарованої особистості, (7), 45–49.

Наукове електронне видання

МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
«ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО НАУКОВОГО
ПОШУКУ МОЛОДІ УКРАЇНИ»,

26-27 червня 2025 року

м. Запоріжжя – м. Мелітополь,

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

<https://mdpu.org.ua/>

Відповідальний за випуск: *Олександр КИРІЄНКО*